

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

16 février 2011

PROPOSITION DE LOI**modifiant le Code judiciaire
en ce qui concerne un mode alternatif
de règlement des litiges**(déposée par
Mmes Sabien Lahaye-Battheu
et Carina Van Cauter
et M. Patrick Dewael)BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

16 februari 2011

WETSVOORSTEL**tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek
wat betreft een alternatieve wijze
van regeling van geschillen**(ingediend door
de dames Sabien Lahaye-Battheu
en Carina Van Cauter
en de heer Patrick Dewael)**RÉSUMÉ***Plusieurs formes de règlement alternatif des litiges ont vu le jour dans la pratique du droit. Cette proposition de loi vise essentiellement à adapter la conciliation aux besoins actuels et également, indirectement, à promouvoir la médiation qui ne rencontre pas un très grand succès sur le plan judiciaire.***SAMENVATTING***In de rechtspraak zijn een aantal vormen ontstaan van alternatieve regeling van geschillen. Dit wetsvoorstel beoogt vooral de minnelijke schikking aan te passen aan de noden van vandaag en zijdelings ook de bemiddeling te bevorderen die op gerechtelijk vlak maar zeer bescheiden scoort.*

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales — Groen
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
VB	:	Vlaams Belang
cdH	:	centre démocrate Humaniste
LDD	:	Lijst Dedecker
INDEP-ONAFH	:	Indépendant - Onafhankelijk

<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>	
DOC 53 0000/000:	Document parlementaire de la 53 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000:	Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Questions et Réponses écrites	QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)	CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN:	Séance plénière	PLEN:	Plenum
COM:	Réunion de commission	COM:	Commissievergadering
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>		<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	
<i>Commandes:</i>		<i>Bestellingen:</i>	
Place de la Nation 2		Natieplein 2	
1008 Bruxelles		1008 Brussel	
Tél.: 02/ 549 81 60		Tel.: 02/ 549 81 60	
Fax: 02/549 82 74		Fax: 02/549 82 74	
www.lachambre.be		www.dekamer.be	
e-mail: publications@lachambre.be		e-mail: publicaties@dekamer.be	

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi reprend, en l'adaptant, le texte d'une proposition de loi déposée antérieurement (*Doc. Parl. Chambre 2009-2010, n° 52K2606/001*).

Dans la société actuelle, la confiance du citoyen dans le fonctionnement de la justice est fortement ébranlée. Non seulement, la justice est lente, mais en plus, elle n'offre souvent pas de solution en mesure de satisfaire les parties dans le procès civil et ne parvient donc pas vraiment à pacifier les relations entre citoyens ainsi qu'entre les citoyens et l'État (voir F. Flerackers, "*The role of lawyers in interaction: Mediation, ADR and Legal Thinking*", in *The new EU directive on mediation, First insights*, Maklu 2008, p. 25).

Plusieurs procédures alternatives de règlement des litiges ont vu le jour dans la pratique du droit. Un mode de règlement alternatif des litiges s'est avéré indispensable, non seulement en Belgique, mais aussi dans le monde entier, afin de rétablir la confiance des citoyens dans les pouvoirs publics, qui sont censés proposer un système efficace de résolution des litiges.

Certaines de ces procédures alternatives ne sont pas réglées par la loi, d'autres bien. Une certaine forme de régulation de ces modes de règlement des litiges peut être favorable à leur développement. Lorsque cette régulation existe, comme pour la conciliation et la médiation, il convient de l'adapter à l'évolution du droit. Notre but est essentiellement d'adapter la conciliation aux besoins actuels et également, indirectement, de promouvoir la médiation qui ne rencontre pas un très grand succès sur le plan judiciaire.

Les modifications proposées vont dans le sens de la directive européenne 2008/52/CE du 21 mai 2008.¹

D'un point de vue organisationnel, les tribunaux doivent offrir la possibilité de régler le litige à l'amiable — tant par la voie de la conciliation que par le recours à la médiation — et donc organiser de façon visible et efficace en leur sein une section ou une chambre chargée du règlement pacifique des litiges.

¹ Directive n° 2008/52/CE du Parlement européen et du Conseil du 21 mai 2008 sur certains aspects de la médiation en matière civile et commerciale, *JOCE L* 24 mai 2008, liv. 136, 3-8.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit wetsvoorstel neemt, in aangepaste vorm, de tekst over van een eerder ingediend wetsvoorstel (*Parl. St. Kamer 2009-2010 nr. 52K2606/001*).

In de hedendaagse maatschappij is het vertrouwen van de burger in de werking van het gerecht vrij laag. Het gerecht werkt niet alleen traag maar biedt vaak ook geen oplossing die de partijen in het burgerlijke proces bevredigt en brengt zo geen echte vrede in de relaties tussen de burgers onderling en tussen de burgers en de overheid (zie F. Flerackers, "*The role of lawyers in interaction: Mediation, ADR and Legal Thinking*", in *The new EU directive on mediation, First insights*, Maklu 2008, blz. 25).

In de rechtspraktijk zijn een aantal vormen ontstaan van alternatieve regeling van geschillen. Een alternatieve regeling van geschillen is onmisbaar gebleken niet alleen in België maar ook wereldwijd om het vertrouwen van de burgers te herstellen in de overheid, van wie wordt verwacht dat zij een efficiënt systeem biedt van afhandeling van geschillen.

Bepaalde van die alternatieve vormen zijn niet wettelijk geregeld, andere wel. Een zekere vorm van regulering van die vormen van geschillenregeling kan bevorderlijk zijn voor hun ontplooiing. Waar die regulering bestaat, zoals het geval is voor de minnelijke schikking en de bemiddeling, moet de regulering aangepast zijn aan de evolutie van het recht. Wij beogen vooral de minnelijke schikking aan te passen aan de noden van vandaag en zijdelings ook de bemiddeling te bevorderen die op gerechtelijk vlak maar zeer bescheiden scoort.

De voorgestelde aanpassingen sporen met de Europese richtlijn 2008/52/EG van 21 mei 2008.¹

Organisatorisch moeten de gerechten de mogelijkheid verschaffen het geschil in der minne te regelen — zowel door een minnelijke schikking als door een verwijzing naar bemiddeling — en aldus op zichtbare en efficiënte wijze in hun schoot een afdeling of een kamer inrichten die instaat voor de vreedzame afhandeling van geschillen.

¹ Richtlijn nr. 2008/52/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2008 betreffende bepaalde aspecten van bemiddeling/mediation in burgerlijke en handelszaken, *PB.L.* 24 mei 2008, afl. 136, 3-8.

Le juge en charge de la conciliation se dessaisit du dossier lorsque la conciliation n'apporte pas une solution au conflit. Ce principe est très répandu dans tous les pays de l'Union européenne, mais il ne s'applique pas lorsque le recours à la médiation échoue. Dans ce dernier cas, le juge ne s'est en effet pas saisi de l'affaire, il n'a fait que la renvoyer.

Dans cette vision, la conciliation est une procédure qui recourt aux techniques de la médiation qui veut que celui qui dirige la conciliation adopte une position neutre, assure la confidentialité de ce qui se dit et n'est pas exagérément lié au principe dispositif, qui peut avoir un effet paralysant dans une conciliation. Les parties restent maîtres de l'instance mais elles peuvent également repousser les limites de l'affaire.

Nous postulons que les justices de paix continueront également à l'avenir à être des instances autonomes. Les justices de paix ont déjà une longue tradition de la conciliation mais la façon de mener une conciliation varie d'un canton à l'autre, ce qui ne favorise pas la sécurité juridique et la transparence.

C'est la raison pour laquelle nous prévoyons de désigner dans chaque rechtsgebied des cours d'appel, des juges de paix capables de mener des conciliations non seulement dans leur canton mais dans tous les cantons du rechtsgebied. Cette spécialisation permet à la fois de décharger les autres juges de paix d'une partie de leurs missions ordinaires et de répondre aux besoins de la société. Elle apporte également une solution au problème difficile qui se pose dans certaines justices de paix: le juge de paix se sent parfois obligé de charger un juge de paix suppléant du règlement ultérieur de l'affaire, en cas d'échec de la conciliation qu'il mène.

Pour pouvoir mener des conciliations de manière efficace, il faut avoir suivi une formation minimale dont le contenu sera déterminé par l'Institut de formation judiciaire. Cette formation ne constituerait pas une exigence préalable pour les juges de paix désignés mais serait toutefois obligatoire, à compter de la désignation, pour celui qui est désigné par l'assemblée générale.

Pour les autres tribunaux et les cours, il serait nécessaire d'instituer dans chaque juridiction une chambre de conciliation. Ces chambres seraient constituées de juges ayant suivi *au préalable* la formation appropriée. Dans une première phase surtout, il arrivera que le nombre de juges ayant suivi la formation appropriée soit insuffisant, de sorte que la loi permet également de

De rechter die instaat voor de minnelijke schikking treedt niet verder op als de schikking niet leidt tot een oplossing van het conflict. Dit beginsel is zeer verspreid in alle landen van de Europese Unie doch geldt niet als de doorverwijzing naar bemiddeling faalt. In dit laatste geval heeft de rechter de zaak zelf immers niet naar zich toetrokken doch enkel doorverwezen.

De minnelijke schikking in deze visie is een procedure die gebruik maakt van de technieken van de bemiddeling waarbij degene die de minnelijke schikking leidt een neutrale positie inneemt, zorgt voor de confidentialiteit van wat gezegd wordt en niet overmatig gebonden is aan het beschikkingsbeginsel dat verlamrend kan werken in een minnelijke schikking. De partijen blijven meester van het geding maar zijn ook vrij de grenzen te verleggen van de zaak.

Wij gaan ervan uit dat de vrederechten ook in de toekomst zullen behouden blijven als autonome instanties. De vrederechten hebben reeds een lange traditie van minnelijke schikking maar de wijze waarop die minnelijke schikking wordt geleid, varieert van kanton tot kanton, wat de rechtszekerheid en transparantie niet ten goede komt.

Dit is de reden waarom wij in elk rechtsgebied van de hoven van beroep vrederechters aanwijzen, die minnelijke schikkingen kunnen leiden niet alleen in hun kanton maar in alle kantons van het rechtsgebied. Die specialisatie kan zowel de andere vrederechters ontlasten van een deel van hun gewone taken als een antwoord bieden op de noden van de maatschappij. Tevens biedt dit een oplossing aan het moeilijke probleem dat in bepaalde vrederechten ontstaat: de vrederechter voelt zich soms verplicht een plaatsvervangend vrederechter te belasten met de verdere afhandeling van de zaak, als een door hem geleide minnelijke schikking faalt.

Om efficiënt minnelijke schikkingen te kunnen leiden, is een minimumopleiding nodig waarvan het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding de inhoud zal bepalen. Die opleiding zou voor de aangewezen vrederechters geen voorafgaande vereiste zijn maar zou wel verplichtend zijn vanaf de aanwijzing voor wie aangewezen wordt door de algemene vergadering.

Voor de andere rechtbanken en voor de hoven zou het vereist zijn dat in elke rechtsinstantie een kamer voor minnelijke schikking wordt ingericht. Die kamers zouden bemand worden door rechters die *voorafgaandelijk* de gepaste vorming hebben gekregen. Vooral in een eerste fase zal het voorkomen dat te weinig rechters de gepaste vorming hebben gekregen zodat de wet het

désigner pour la chambre, pour une période limitée, un magistrat qui n'a pas suivi la formation *ad hoc*.

Dans tous les cas où une chambre de conciliation est instaurée s'applique la règle selon laquelle cette chambre doit pouvoir être présidée non seulement par des magistrats professionnels, mais aussi par des juges non professionnels (les juges consulaires, les juges sociaux, ...), pour autant évidemment qu'ils aient suivi la formation *ad hoc*. La connaissance pratique du substrat des litiges dont disposent ces juges non professionnels peut constituer un atout important dans la recherche d'une solution satisfaisante.

Une meilleure organisation de la conciliation au niveau des instances d'appel est une nécessité pratique. Dès à présent, il apparaît qu'à ce niveau aussi, les tentatives de conciliation dans certaines matières (telles que le droit de la famille) sont souvent fructueuses, de sorte qu'il serait erroné de se focaliser exclusivement sur les affaires introduites en première instance. En matière familiale, il est essentiel que la solution donnée au problème — même en appel — soit psychologiquement acceptable pour les deux parties, ce qui est le cas si la décision est prise à l'issue d'une conciliation ou d'une médiation fructueuse.

L'organisation pratique de la conciliation fait l'objet des articles 12 et suivants de la proposition. Jusqu'à présent, le Code judiciaire créait un lien étroit entre la demande principale et la conciliation et cette dernière était conçue comme une façon de résoudre une demande principale à l'amiable.

Le nouveau texte laisse une marge de manœuvre plus importante au juge et rompt le lien avec la demande principale: celui qui a une "affaire", peut la soumettre au juge sous la forme d'une demande de règlement pacifique de litiges. Le juge, qui prend connaissance de cette demande, n'est pas lié par un principe dispositif dérivé de la première demande de conciliation, mais peut faire intervenir des données qui lui semblent opportunes pour un règlement adéquat du litige. Au cours de cette phase, il peut également orienter les parties vers une médiation lorsque l'affaire s'y prête (concernant les critères et le mode de renvoi, voir Machteld Pel, *Verwijzen naar mediation*, SDU 2008). Il peut lui-même intervenir en tant que conciliateur ou renvoyer l'affaire, pour les affaires qui relèvent de la compétence du juge de paix, à un juge de paix qui a été désigné par l'assemblée générale pour mener les conciliations ou, pour les affaires qui relèvent de la compétence d'une autre instance, à l'instance compétente.

ook mogelijk maakt om voor een beperkte periode een magistraat aan te wijzen voor de kamer die de bijzondere opleiding niet heeft genoten.

In alle gevallen waarin een kamer voor minnelijke schikking wordt ingevoerd, geldt ook de regel dat niet alleen de beroepsmagistraten die kamer moeten kunnen leiden maar ook de zogenaamde lekenrechters (rechters in handelszaken, sociale rechters...) natuurlijk voor zover zij de bijzondere opleiding genoten hebben. De praktische kennis van die lekenrechters van het substraat van de geschillen kan een belangrijke troef zijn in het zoeken naar een bevredigende oplossing.

De betere organisatie van de minnelijke schikking op het niveau van de instanties van hoger beroep is een praktische noodzaak. Nu al blijkt dat ook op dit niveau de pogingen tot minnelijke schikkingen in bepaalde materies (zoals het familierecht) vaak succesvol zijn, zodat het onjuist zou zijn uitsluitend aandacht te besteden aan de zaken die in eerste aanleg voorkomen. In familiezaken is het van wezenlijk belang dat de oplossing die — zelfs in hoger beroep — aan het probleem wordt gegeven voor de beide partijen psychologisch aanvaardbaar is en dit is het geval als de beslissing genomen wordt na een succesvolle minnelijke schikking of bemiddeling.

De praktische regeling van de minnelijke schikking is het voorwerp van de artikelen 12 en volgende van het voorstel. Tot op heden creëerde het Gerechtelijk Wetboek een enge band tussen de hoofdvordering en de minnelijke schikking en was de minnelijke schikking bedoeld als een wijze om een hoofdvordering in der minne op te lossen.

De nieuwe tekst laat een grotere ruimte aan de rechter en verbreekt de band met de hoofdvordering: wie een "zaak" heeft, kan die voorleggen aan de rechter bij wijze van een verzoek voor een vreedzame regeling van geschillen. De rechter, die van dit verzoek kennis neemt, is niet gebonden door een beschikkingsbeginsel afgeleid uit het eerste verzoek tot minnelijke schikking maar mag gegevens betrekken die hem opportuun lijken voor een gepaste regeling van het geschil. Hij kan ook in die fase de partijen oriënteren naar een bemiddeling wanneer de zaak zich hiertoe leent (over de criteria en de wijze van verwijzing, zie Machteld Pel, *Verwijzen naar mediation*, SDU 2008). Hij kan zelf verzoenend optreden dan wel de zaak verwijzen voor zaken die tot de bevoegdheid van de vrederechter behoren naar een vrederechter die aangewezen is door de algemene vergadering om de minnelijke schikkingen te leiden of voor zaken die tot de bevoegdheid van een andere instantie behoren naar de bevoegde instantie.

En résumé, le juge auquel une telle demande est adressée, dispose du plus large pouvoir d'appréciation quant à la manière dont l'affaire doit être traitée.

Nous ne touchons pas à la règle actuelle, selon laquelle, sauf dans les cas prévus par la loi, la tentative de conciliation ne peut pas être rendue obligatoire. Nous partons du principe que rendre une tentative de conciliation obligatoire ne fait généralement qu'entraîner des reports bureaucratiques. Cela n'empêche d'ailleurs pas le juge actif de pouvoir prendre lui-même l'initiative d'ordonner une médiation (comme prévu par l'article 1734 du Code judiciaire) ou, lors de la comparution, de faire préciser par les parties le véritable enjeu de la procédure menée et de jauger leur volonté d'arriver à un compromis. Dans ce dernier cas, il ne pourra agir que très prudemment dans le cadre d'une procédure formelle existante avec toutes ses caractéristiques de contradiction et de passivité du juge.

Les autres articles précisent comment se déroule la procédure de conciliation. L'article 17 mentionne en particulier deux caractéristiques de la conciliation: tout ce qui est dit et écrit reste confidentiel, ce qui permet à toutes les parties de jauger les limites de ce qui est acceptable pour l'autre partie. La seconde caractéristique est aussi importante: les parties et le juge qui dirige la conciliation peuvent à tout moment mettre fin à la procédure. La conciliation demeure donc toujours une procédure dont les parties décident elles-mêmes.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Art. 2

Pour les juges de paix — et pour les autres juges du fond d'ailleurs aussi —, la tâche de conciliation est une tâche effective. Pour avoir une plus grande flexibilité, il semblait souhaitable que certains juges de paix et juges de paix de complément reçoivent la compétence de présider des audiences de conciliation dans l'ensemble du rechtsgebied. Nous avons opté pour le rechtsgebied, parce que les juridictions de paix sont organisées fondamentalement par rechtsgebied et parce qu'une large possibilité de choix favorise la flexibilité nécessaire.

Les juges de paix et les juges de paix de complément désignés doivent suivre une formation spécialisée. Il ne nous a pas semblé indispensable de faire de cette formation une condition préalable contraignante, compte tenu de l'expérience accumulée par les juges de paix en matière de conciliation. Pour des raisons de facilité, nous optons donc pour une désignation de juges de paix

Kortom de rechter aan wie een dergelijk verzoek wordt gericht beschikt over de ruimste appreciatiemogelijkheid over de wijze waarop de zaak moet worden behandeld.

Wij laten de bestaande regel onverlet dat behoudens in de gevallen bij de wet bepaald, de poging tot minnelijke schikking niet verplicht kan worden gesteld. Wij gaan ervan uit dat een poging tot minnelijke schikking verplichtend maken in de regel alleen maar leidt tot bureaucratische uitstellen. Dit belet overigens niet dat de actieve rechter zelf het initiatief mag nemen van een verwijzing naar bemiddeling (zoals bepaald door artikel 1734 van het Gerechtelijk Wetboek) of bij de verschijning de ware inzet van het gevoerde geding laat preciseren door de partijen en de wil van de partijen om tot een vergelijk te komen aftast. Hij zal in dit laatste geval slechts zeer behoedzaam kunnen optreden in het kader van een bestaande formele procedure met al haar kenmerken van tegenspraak en lijdelijkheid van de rechter.

De overige artikelen bepalen meer nauwkeurig hoe de procedure van minnelijke schikking verloopt. In artikel 17 worden inzonderheid twee hoofdtrekken van de minnelijke schikking vermeld: alles wat gezegd en geschreven wordt blijft vertrouwelijk, wat toelaat aan alle partijen om de grenzen af te tasten van wat voor de wederpartij aanvaardbaar is. Een tweede kenmerk is ook belangrijk: de partijen en de rechter die de minnelijke schikking leidt kunnen de procedure te allen tijde beëindigen. De minnelijke schikking blijft aldus steeds een procedure waarover de partijen zelf beslissen.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Art. 2

Voor de vrederechters — voor de overige feitenrechters ook trouwens — is de taak van minnelijke schikking een wezenlijke taak. Om een grotere flexibilitéit te hebben leek het wenselijk dat bepaalde vrederechters en toegevoegde vrederechters de bevoegdheid zouden krijgen om over heel het rechtsgebied zittingen van minnelijke schikking te leiden. Wij kiezen voor het rechtsgebied omdat de vrederechten fundamenteel georganiseerd zijn per rechtsgebied en omdat een ruime keuzemogelijkheid de nodige flexibilitéit bevordert.

De vrederechters en toegevoegde vrederechters die deze aanwijzing krijgen, dienen een gespecialiseerde opleiding te volgen. Het leek niet vereist dit op te leggen als een voorafgaande dwingende vereiste, gelet op de ervaring die de vrederechters hebben opgebouwd in de verzoening. Om redenen van eenvoud opteren wij dus voor een aanwijzing van vrederechters

sans formation préalable, tout en prévoyant qu'ils sont obligés, une fois désignés, de suivre ladite formation. Ce choix a été dicté par des considérations pratiques: pour pouvoir rapidement mettre en place le système, c'est un "risque" acceptable dans le cas de juges de paix, déjà rompus aux techniques de la conciliation. Dans le même ordre d'idées, il n'est pas non plus nécessaire de prévoir, en l'occurrence, l'exception applicable aux tribunaux de première instance, du commerce et du travail, à la cour d'appel et à la cour du travail (voir articles 5, 6, 7, 9 et 10).

Art. 3

De nombreuses affaires sont réglées dès leur introduction en première instance. C'est une bonne chose. La création de chambres de conciliation permettra également de résoudre de cette manière des affaires qui ne sont pas réglées lors de leur introduction.

Art. 4 et 8, 2°

Il est essentiel que le juge conciliateur reçoive une formation spécifique qui lui permette de mener une politique efficace en matière de recours à la médiation et de son suivi, ou à la conciliation. La formation peut être donnée par une institution appropriée et son contenu peut être défini par l'Institut de formation judiciaire.

Art. 5

Il est préférable de confier la désignation des juges conciliateurs à un magistrat qui dispose d'informations suffisantes sur les magistrats à désigner, et qui soit à même d'évaluer leurs méthode de travail et leur ouverture aux besoins de la société. Le mode de fonctionnement concret des juges conciliateurs au tribunal dépend de la décision du ou des chef(s) de corps. Cet article s'applique à tous les niveaux judiciaires.

Art. 6

Un système semblable à celui des tribunaux de première instance est instauré dans les tribunaux du travail. Il est recommandé, en l'espèce, que les juges sociaux aient également la possibilité de présider une chambre de conciliation.

zonder voorafgaande opleiding maar bepalen wij tevens dat zij, na hun aanwijzing, verplicht zijn een opleiding te volgen. Die keuze is gemaakt om praktische redenen: om snel te kunnen starten in het systeem kan dat "risico" wel gelopen worden bij vrederechters bij wie de verzoening al ingebakken is. Meteen is er ook geen reden om de uitzonderingsregel die bepaald is voor de rechtbanken van eerste aanleg, koophandel en arbeid, hof van beroep en arbeidshof (zie art. 5, 6, 7, 9, 10) ook hier in te voeren.

Art. 3

Heel wat zaken worden bij de inleiding zelf geregeld in eerste aanleg. Dit is een goede zaak. De inrichting van kamers voor minnelijke schikking zal ook toelaten om zaken die niet bij de inleiding worden geregeld op die wijze op te lossen.

Art. 4 en 8, 2°

Het is van wezenlijk belang dat de rechter-verzoener een specifieke opleiding krijgt die toelaat een effectief beleid te voeren van doorverwijzing naar bemiddeling en opvolging ervan dan wel van minnelijke schikking. De opleiding kan gegeven worden door een gepaste instelling en met een inhoud die het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding kan bepalen.

Art. 5

De aanwijzing van de rechters-verzoeners wordt best gedaan door een magistraat die voldoende informatie heeft over de aan te wijzen magistraten en hun werkmethode en openheid aan de noden van de maatschappij kan evalueren. De concrete wijze waarop de rechters-verzoeners in de rechtbank functioneren hangt af van de beslissing van de korpsoverste of korpsoversten. Dit artikel geldt voor alle gerechtelijke niveaus.

Art. 6

In de arbeidsrechtbanken wordt een stelsel ingevoerd dat lijkt op dat van de rechtbanken van eerste aanleg. Hier is aan te bevelen dat de sociale rechters ook de mogelijkheid zouden hebben een kamer van minnelijke schikking voor te zitten.

Art. 7

Le système des tribunaux de commerce est, en ce qui concerne la conciliation, le reflet du système existant dans les tribunaux de première instance et dans les tribunaux du travail. À cet égard également, il est souhaitable que les juges consulaires ayant reçu la formation nécessaire à cet effet puissent assumer la fonction de président de la chambre de conciliation.

Art. 8

À la cour d'appel, la conciliation peut également être d'une importance capitale. La nature de la conciliation ou de la médiation exigera cependant une autre approche, étant donné que les parties sont déjà, par définition, passées par une instance judiciaire et qu'elles envisageront donc inévitablement la contestation sous un angle plus juridique. Des solutions alternatives pour régler le litige restent indispensables pour une bonne administration de la justice.

Art. 9

Ce qui est réalisé à la cour d'appel doit également pouvoir l'être à la cour du travail, où les conseillers sociaux peuvent également remplir une tâche très positive.

Art. 10

À la suite de cette modification, la conciliation sera traitée par une chambre comprenant un seul conseiller.

Art. 11

Une médiation ou une conciliation peut également être demandée avant l'introduction soit d'une cause, soit d'un recours. C'est ce que prévoit l'alinéa 1er. La demande visée est faite par simple lettre: il se recommande de ne pas prévoir une lettre recommandée ou une requête, car cette manière de procéder est trop formaliste. La lettre doit être adressée à la cour elle-même, et non à la chambre qui traitera éventuellement l'affaire (donc au greffe de la juridiction concernée).

La possibilité pour les parties, qui ont la capacité de transiger, d'également se concilier concernant des affaires susceptibles d'être réglées par transaction, est conforme au droit existant.

Art. 7

Het stelsel van de rechtbanken van koophandel is, wat de verzoening betreft, het spiegelbeeld van dat bestaande in de rechtbanken van eerste aanleg en in de arbeidsrechtbanken. Hier ook is het wenselijk dat de rechters in handelszaken die hiertoe de nodige vorming hebben gekregen de taak van voorzitter van de kamer van minnelijke schikking zouden kunnen vervullen.

Art. 8

In het hof van beroep kan de minnelijke schikking ook van uitzonderlijk belang zijn. De aard van de minnelijke schikking of de bemiddeling zal evenwel een andere aanpak vereisen, omdat de partijen per definitie reeds een rechtsinstantie hebben meegemaakt en dus de betwisting onvermijdelijk in een scherper juridisch daglicht zien. Alternatieve oplossingen van het geschil blijven onmisbaar voor de goede rechtsbedeling.

Art. 9

Wat in het hof van beroep wordt gedaan moet evengoed kunnen gedaan worden in het arbeidshof, waarbij opnieuw de raadsheren in sociale zaken een zeer positieve taak kunnen vervullen.

Art. 10

Door deze wijziging zal de minnelijke schikking behandeld worden door een kamer met één raadsheer.

Art. 11

Een bemiddeling of een verzoening kan men ook vragen hetzij vooraleer een zaak wordt ingeleid hetzij vooraleer een rechtsmiddel wordt aangewend. Dit bepaalt het eerste lid. Het bedoelde verzoek wordt gedaan bij gewone brief: het verdient aanbeveling niet te denken aan een aangetekende brief of een verzoekschrift, wegens te formalistisch. De brief moet gericht worden aan het gerecht zelf, en niet aan de kamer die de zaak eventueel zal behandelen (dus aan de griffie van de betrokken rechtsinstantie).

Dat de partijen, die bekwaam zijn een dading aan te gaan, ook een minnelijke schikking kunnen treffen over zaken die voor dading vatbaar zijn, stemt overeen met het bestaande recht.

L'alinéa 3 souligne que le juge, s'il n'examine pas lui-même l'affaire, peut également la renvoyer devant l'entité qui s'occupe directement de la médiation.

Enfin, l'alinéa 4 est conforme au droit existant et souligne que la conciliation est, en principe, toujours volontaire. L'expérience montre qu'il n'est pas productif d'imposer aveuglément la tentative de conciliation.

Art. 12

Le nouvel article 732 du Code judiciaire réduit les formalités le plus possible. Dans de très nombreux cas, la présence des justiciables est extrêmement importante. En leur absence, les chances de conciliation sont très minces. Le pli judiciaire qui contient la convocation devra préciser les attentes à l'égard des parties. Il appartiendra au juge de donner les instructions adéquates au greffier et il sera libre de décider si les parties doivent comparaître en personne ou non.

Le rôle particulier que la chambre tiendra sera un instrument de travail utile en attendant l'arrivée d'un rôle électronique complet des affaires introduites devant un tribunal ou une cour, et la suppression, qui l'accompagnera, de la plupart des rôles et des registres.

Art. 13

Le renvoi visé à l'article 731 a également des conséquences pour les droits des parties, en particulier en matière de prescription. C'est pourquoi une inscription formelle est requise.

Art. 14

La procédure prévue par l'actuel article 733 du Code judiciaire est complétée et clarifiée à l'aide de renvois concernant notamment la médiation judiciaire.

Art. 15

La conciliation obligatoire n'est pas productive. Elle entraîne une perte de temps et d'argent pour tout le monde. Nous entendons encourager de la sorte les personnes qui envisagent de demander une médiation ou une transaction.

Het derde lid benadrukt dat de rechter die de zaak niet zelf aanhoudt ook kan doorverwijzen naar de entiteit die direct instaat voor de bemiddeling.

Het vierde lid ten slotte stemt overeen met het bestaande recht en benadrukt dat de minnelijke schikking in beginsel steeds vrijwillig is. De ervaring leert dat het niet productief is de poging tot minnelijke schikking blindelings te verplichten.

Art. 12

Het nieuwe artikel 732 van het Gerechtelijk Wetboek beperkt maximaal de pleegvormen. In heel wat gevallen is de persoonlijke aanwezigheid van de rechtzoekenden zeer belangrijk: anders zijn de kansen op minnelijke schikking zeer gering. De gerechtsbrief, die de oproeping inhoudt, zal moeten preciseren wat verwacht wordt van de partijen. Het zal aan de rechter toekomen de gepaste instructies te geven aan de griffier en het wordt aan zijn wijsheid overgelaten te beslissen of de partijen al dan niet in persoon moeten verschijnen.

De bijzondere rol die de kamer zal houden zal een nuttig werkinstrument zijn. Dit in afwachting van een volledige elektronische rol van de zaken die voor een rechtbank of hof worden ingeleid met de hiermede gepaarde afschaffing van de meeste rollen en registers.

Art. 13

De verwijzing bedoeld in artikel 731 heeft ook gevolgen voor de rechten van de partijen, inzonderheid wat de verjaring betreft. Een formele inschrijving is daarom vereist.

Art. 14

De procedure die in het huidige artikel 733 van het Gerechtelijk Wetboek opgenomen is, wordt aangevuld en verduidelijkt, met verwijzingen naar o.a. de gerechtelijke bemiddeling.

Art. 15

De verplichte verzoening werkt niet productief. Zij betekent een tijdsverlies en geldverlies voor iedereen. Wij willen degenen die overwegen een bemiddeling of een minnelijke schikking aan te vragen hierdoor aanmoedigen.

La confidentialité des débats est absolument requise pour que les parties aient l'occasion de régler leur problème en profondeur. Ceci s'applique à tous les cas de jurisprudence alternative.

L'alinéa 2 souligne l'autonomie des parties au procès mais permet également au juge conciliateur d'éviter les abus.

Cette disposition est analogue à celles de la loi sur la médiation.

Art. 16

Il est souhaitable de bien distinguer les tâches du juge conciliateur de celles du juge ordinaire si l'on veut éviter que le juge exerce des pressions excessives sur les parties. Cette disposition n'empêche pas le juge qui constate, au cours du débat, qu'un accord peut se dégager de prendre acte de cet accord.

Art. 17

Les chambres de conciliation siègent, en principe, sans ministère public. Ces chambres ne doivent communiquer l'affaire au ministère public que pour un nombre limité de matières et seulement si l'affaire concerne une demande de transaction. Sinon, l'homologation pourrait poser des problèmes.

De vertrouwelijkheid van het debat is een absolute vereiste om de partijen de kans te bieden hun probleem in de diepte te regelen. Dit geldt voor alle mogelijke figuren van alternatieve rechtspraak.

Het tweede lid beklemtoont de autonomie van de procespartijen maar geeft ook aan de rechter-verzoener een mogelijkheid om misbruiken te vermijden.

Deze bepaling is naar analogie van de bemiddelingswet.

Art. 16

Een volledige dichotomie tussen de taken van de rechter-verzoener en die van de gewone rechter is gewenst om te vermijden dat de rechter een overmatige druk zou uitoefenen op de partijen. Deze bepaling verhindert niet dat een rechter die vaststelt dat in de loop van het debat een akkoord kan tot stand komen dit akkoord akteert.

Art. 17

De kamers van minnelijke schikking houden in de regel zitting zonder openbaar ministerie. In een beperkt aantal materies en alleen in de mate het om een verzoek tot minnelijke schikking gaat moeten die kamers de zaak mededelen aan het openbaar ministerie. Als dit niet gedaan wordt zou een homologatie problemen kunnen doen rijzen.

Sabien LAHAYE-BATTHEU (Open Vld)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)
Patrick DEWAELE (Open Vld)

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Dans la deuxième partie, livre 1er, titre 1er, chapitre 1er, section 2, du Code judiciaire, il est inséré un nouvel article 72/1 rédigé comme suit:

“Art. 72/1. L'assemblée générale des juges de paix et des juges au tribunal de police désigne en son sein un ou plusieurs juges de paix ou juges de paix de complément qui peuvent présider des audiences de conciliation dans tous les cantons du rechtsgebied. Les juges de paix ou juges de paix de complément désignés par l'assemblée générale suivent une formation dont le contenu est déterminé par l'Institut de formation judiciaire.”

Art. 3

Dans l'article 76 du même Code, modifié par la loi du 3 décembre 2006, dans l'alinéa 1er, les mots “, une ou plusieurs chambres de conciliation” sont insérés entre les mots “une ou plusieurs chambres de la jeunesse” et les mots “et, pour le tribunal de première instance”.

Art. 4

L'article 78 du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 3 décembre 2006, est complété par deux alinéas rédigés comme suit:

“La chambre de conciliation se compose d'un juge unique, le juge-conciliateur, qui a suivi une formation spécifique dont le contenu est déterminé par l'Institut de formation judiciaire.

La chambre de conciliation a pour mission de fournir des informations concernant le renvoi en médiation, de tenter de concilier les parties, de renvoyer, le cas échéant, les parties et de suivre les médiations.”

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Dit wetsvoorstel regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

In het tweede deel, boek I, titel I, hoofdstuk 1, afdeling 2, van het Gerechtelijk Wetboek wordt een nieuw artikel 72/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 72/1. De algemene vergadering van vrederechters en politierechters wijst uit haar midden een of meer vrederechters of toegevoegde vrederechters aan die in alle kantons van het rechtsgebied zittingen van minnelijke schikking kunnen leiden. De door de algemene vergadering aangewezen vrederechters of toegevoegde vrederechters volgen een opleiding waarvan de inhoud wordt bepaald door het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding.”

Art. 3

In artikel 76, van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 3 december 2006, worden in het eerste lid, tussen de woorden “één of meer jeugdkamers” en de woorden “en, bij de rechtbank van eerste aanleg” de woorden “één of meer kamers voor minnelijke schikking” ingevoegd.

Art. 4

Artikel 78 van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 3 december 2006, wordt aangevuld met twee leden, luidende:

“De kamer voor minnelijke schikking bestaat uit een enige rechter, de rechter-verzoener, die een bijzondere opleiding gekregen heeft waarvan de inhoud bepaald wordt door het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding.

De kamer voor minnelijke schikking heeft als opdracht informatie te verstrekken inzake doorverwijzing naar bemiddeling, te trachten de partijen te verzoenen, in voorkomend geval de partijen door te verwijzen en de bemiddelingen op te volgen.”

Art. 5

Dans la deuxième partie, livre Ier, titre Ier, chapitre 2, section 3, du même Code, il est inséré un article 80ter rédigé comme suit:

“Art. 80ter. Dans le rechtsgebied de chaque cour d’appel, le premier président désigne, sur l’avis du procureur général, les juges conciliateurs parmi les magistrats qui satisfont aux conditions prévues à l’article 78. Leur désignation est valable pour cinq ans.

Les juges conciliateurs peuvent continuer à siéger à leur rang pour le jugement des affaires soumises au tribunal.

Le président du tribunal détermine dans quelle chambre ils siègent.

À titre exceptionnel et si les besoins du service l’exigent, le président du tribunal de première instance peut désigner, après avoir pris l’avis du procureur du Roi, pour un an au plus, un magistrat effectif appelé à siéger dans une chambre de conciliation, bien qu’il n’ait pas suivi la formation *ad hoc*.”

Art. 6

Dans l’article 81 du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 13 décembre 2005, l’alinéa 1er est remplacé par les alinéas suivants:

“Le tribunal du travail comprend au moins quatre chambres, dont l’une est chargée des conciliations.

La chambre de conciliation est présidée par un juge au tribunal du travail ou un juge social, un juge conciliateur ayant suivi une formation *ad hoc* dont le programme est déterminé par l’Institut de formation judiciaire et qui est désigné de la manière prévue à l’article 80ter.

À titre exceptionnel et si les besoins du service l’exigent, le président du tribunal de première instance peut désigner, après avoir pris l’avis du procureur du Roi, pour un an au plus, un magistrat effectif appelé à exercer cette tâche bien qu’il n’ait pas suivi la formation *ad hoc*.”

Art. 5

In het tweede deel, boek I, titel I, hoofdstuk 2, afdeling 3, van hetzelfde Wetboek wordt een artikel 80ter ingevoegd, luidende:

“Art. 80ter. In het rechtsgebied van elk hof van beroep wijst de eerste voorzitter, op advies van de procureur-generaal, de rechters-verzoeners aan onder de magistraten die voldaan hebben aan de in artikel 78 bepaalde voorwaarden. De aanwijzing geldt voor een duur van vijf jaar.

De rechters-verzoeners kunnen volgens hun rang zitting blijven nemen voor de zaken die aan de rechtbank worden voorgelegd.

De voorzitter van de rechtbank bepaalt in welke kamer zij zitting hebben.

Bij wijze van uitzondering en indien de behoeften van de dienst het rechtvaardigen kan de voorzitter van de rechtbank na het advies van de procureur des Konings te hebben ingewonnen, voor een termijn van ten hoogste één jaar een werkend magistraat aanwijzen om in een kamer voor minnelijke schikking zitting te nemen ook al heeft hij de bijzondere opleiding niet genoten.”

Art. 6

In artikel 81 van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 13 december 2005, wordt het eerste lid vervangen door de volgende leden:

“De arbeidsrechtbank bestaat uit ten minste vier kamers, waarvan een voor minnelijke schikking.

De kamer voor minnelijke schikking wordt voorgezeten door een rechter in de arbeidsrechtbank of een rechter in sociale zaken, rechter-verzoener, die een bijzondere opleiding heeft genoten waarvan de inhoud bepaald wordt door het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding en die aangewezen is op de wijze bepaald in artikel 80ter.

Bij wijze van uitzondering en indien de behoeften van de dienst het rechtvaardigen kan de voorzitter van de rechtbank na het advies van de arbeidsauditeur te hebben ingewonnen, voor een termijn van ten hoogste één jaar een werkend magistraat aanwijzen om de voornoemde taak uit te oefenen ook al heeft hij de bijzondere opleiding niet genoten.”

Art. 7

L'article 84 du même Code, modifié par la loi du 17 juillet 1997, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 84. Le tribunal de commerce comprend une ou plusieurs chambres, dont une chambre de conciliation.

Chaque chambre est présidée par un juge au tribunal de commerce et se compose en outre de deux juges consulaires.

La chambre de conciliation se compose d'un seul juge, juge au tribunal de commerce ou juge consulaire, ayant suivi la formation visée à l'article 78, alinéa 6, et désigné conformément à l'article 80ter. Si les nécessités du service le justifient, le président du tribunal peut, à titre exceptionnel, et après avoir recueilli l'avis du procureur du Roi, désigner un magistrat effectif pour remplir les fonctions précitées pour un terme d'un an au plus, même s'il n'a pas suivi la formation spéciale. Chaque tribunal de commerce institue une ou plusieurs chambres d'enquête commerciale.”

Art. 8

Dans l'article 101 du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 3 décembre 2006, les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 1er est remplacé par ce qui suit:

“Il y a, à la cour d'appel, des chambres civiles, des chambres correctionnelles, des chambres de la jeunesse et des chambres de conciliation.”;

2° l'article est complété par un alinéa rédigé comme suit:

“Pour que la chambre spécialisée en matière de conciliation visée à l'alinéa 1er soit valablement constituée, le membre de la cour désigné pour cette chambre doit avoir suivi une formation spéciale dont le contenu est défini par l'Institut de formation judiciaire. Si les nécessités du service le justifient, le premier président de la cour d'appel peut, à titre exceptionnel, et après avoir recueilli l'avis du procureur du Roi, désigner un magistrat effectif pour remplir les fonctions précitées pour un terme d'un an au plus, même s'il n'a pas suivi la formation spéciale.”.

Art. 7

Artikel 84 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 17 juli 1997, wordt vervangen als volgt:

“Art. 84. De rechtbank van koophandel bestaat uit een of meer kamers, waarvan één voor minnelijke schikking.

Iedere kamer wordt voorgezeten door een rechter in de rechtbank van koophandel en telt bovendien twee rechters in handelszaken.

De kamer voor minnelijke schikking bestaat uit een enig rechter, rechter in de rechtbank van koophandel of rechter in handelszaken, die de opleiding bedoeld in artikel 78, zesde lid, hebben gevolgd en aangewezen zijn overeenkomstig artikel 80ter. Bij wijze van uitzondering en indien de behoeften van de dienst het rechtvaardigen kan de voorzitter van de rechtbank na het advies van de procureur des Konings te hebben ingewonnen, voor een termijn van ten hoogste één jaar een werkend magistraat aanwijzen om de voornoemde taak uit te oefenen ook al heeft hij de bijzondere opleiding niet genoten. Iedere rechtbank van koophandel stelt een of meer kamers voor handelsonderzoeken in.”

Art. 8

In artikel 101, van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 3 december 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen als volgt:

“Er zijn in het hof van beroep kamers voor burgerlijke zaken, kamers voor correctionele zaken, jeugdkamers en kamers voor minnelijke schikking.”;

2° het artikel wordt aangevuld met een lid, luidende:

“Opdat de in het eerste lid bedoelde gespecialiseerde kamer voor minnelijke schikking geldig zou zijn samengesteld moet het lid van het hof dat voor die kamer is aangewezen een bijzondere opleiding hebben genoten waarvan de inhoud wordt bepaald door het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding. Bij wijze van uitzondering en indien de behoeften van de dienst het rechtvaardigen kan de eerste voorzitter van het hof van beroep na het advies van de procureur-generaal te hebben ingewonnen, voor een termijn van ten hoogste één jaar een werkend magistraat aanwijzen om de voornoemde taak uit te oefenen ook al heeft hij de bijzondere opleiding niet genoten.”.

Art. 9

Dans l'article 104 du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 13 décembre 2005, l'alinéa 1er est complété par ce qui suit:

“Une ou plusieurs chambres traitent les demandes de conciliation. Les demandes de conciliation sont traitées par un conseiller ou un conseiller social. Pour que la chambre spécialisée en conciliation visée à l'alinéa 1er soit constituée valablement, le membre de la cour désigné pour cette chambre doit avoir suivi la formation dont le contenu est établi par l'Institut de formation judiciaire. À titre exceptionnel et si les nécessités du service le justifient, le premier président de la cour du travail peut, après avoir recueilli l'avis du procureur du Roi, désigner, pour un terme d'un an au plus, un magistrat effectif pour remplir les fonctions précitées même si celui-ci n'a pas suivi la formation spécifique.”

Art. 10

L'article 109*bis*, § 1er, du même Code est complété par un 4° rédigé comme suit:

“4° la conciliation.”

Art. 11

L'article 731 du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 30 septembre 2005, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 731. Préablement à l'introduction de la cause ou de l'appel en opposition, une demande de conciliation peut être présentée à la requête d'une partie ou de son conseil ou de leur commun accord, au juge qui serait compétent pour connaître de la cause. Cette requête est formée par lettre missive adressée au greffe du tribunal concerné.

En tout état de la procédure, tant en première instance qu'en appel, les parties capables de transiger sur des objets susceptibles d'être réglés par transaction peuvent conclure une conciliation concernant leurs droits, sauf devant la Cour de cassation, devant le tribunal d'arrondissement et sans préjudice des dispositions des articles 1724 à 1737.

Art. 9

In artikel 104, van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 13 december 2005, wordt het eerste lid aangevuld als volgt:

“Een of meer kamers behandelen de verzoeken tot minnelijke schikking. De verzoeken tot minnelijke schikking worden behandeld door een raadsheer of een raadsheer in sociale zaken. Opdat de in het eerste lid bedoelde gespecialiseerde kamer voor minnelijke schikking geldig zou zijn samengesteld, heeft het lid van het hof dat voor die kamer is aangewezen een opleiding genoten waarvan de inhoud wordt bepaald door het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding. Bij wijze van uitzondering en indien de behoeften van de dienst het rechtvaardigen, kan de eerste voorzitter van het arbeidshof na het advies van de procureur-generaal te hebben ingewonnen, voor een termijn van ten hoogste één jaar een werkend magistraat aanwijzen om de voornoemde taak uit te oefenen ook al heeft hij de bijzondere opleiding niet genoten.”

Art. 10

Artikel 109*bis*, § 1, van hetzelfde Wetboek, wordt aangevuld met de bepaling onder 4°, luidende:

“4° de minnelijke schikking.”

Art. 11

Artikel 731 van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 30 september 2005, wordt vervangen als volgt:

“Art. 731. Voorafgaand aan de inleiding van de zaak of van het hoger beroep op verzet, kan een verzoek tot minnelijke schikking op verzoek van een partij of van haar raadsman of met beider instemming worden voorgelegd aan de rechter die bevoegd zou zijn om van de zaak kennis te nemen. Dit verzoek geschiedt bij gewone brief, gericht aan de griffie van de betrokken rechtbank.

In elke stand van het geding zowel in eerste aanleg als in hoger beroep kunnen partijen die bekwaam zijn om een dading aan te gaan betreffende de zaken die voor dading vatbaar zijn ook een minnelijke schikking treffen over hun rechten, behalve voor het Hof van Cassatie, voor de arrondissementsrechtbank en onverminderd het bepaalde in de artikelen 1724 en 1737.

Il appartient au juge de décider s'il propose d'office aux parties d'examiner la possibilité d'une conciliation et s'il traite lui-même la conciliation ou s'il la renvoie à la chambre de conciliation ou au juge de paix visé à l'article 72*bis*.

Sauf dans les cas prévus par la loi, le préliminaire de conciliation ne peut être imposé."

Art. 12

L'article 732 du même Code est remplacé par ce qui suit:

"Art. 732. Les parties sont convoquées à la demande, même verbale, de l'une d'elles, par pli judiciaire, à comparaître dans le délai ordinaire des citations, aux lieux, jour et heure fixés par le juge. La lettre précise explicitement si la comparution personnelle des parties est requise.

Les demandes de conciliation sont inscrites à un rôle particulier de la chambre de conciliation ou du juge de paix."

Art. 13

Dans le même Code, il est inséré un article 732/1 rédigé comme suit:

"Art. 732/1. Dans tous les cas de renvoi visés à l'article 731, le renvoi est acté sur la feuille d'audience."

Art. 14

L'article 733 du même Code est remplacé par ce qui suit:

"Art. 733. Il est dressé procès-verbal de la comparution en conciliation. Si les parties préfèrent saisir un médiateur de leur cause, il sera procédé conformément aux articles 1734 à 1737.

Si un accord intervient, le procès-verbal en constate les termes et l'expédition est revêtue de la formule exécutoire, sauf si les parties requièrent l'application de l'article 1043."

Het staat aan de rechter te beslissen of hij aan de partijen ambtshalve voorstelt om de mogelijkheid van een minnelijke schikking te onderzoeken en de behandeling van de minnelijke schikking zelf aanhoudt dan wel verwijst naar de kamer van minnelijke schikking of de vrederechter bedoeld in artikel 72*bis*.

Behoudens in de gevallen bij de wet bepaald, kan de poging tot minnelijke schikking niet worden verplicht gesteld."

Art. 12

Artikel 732 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

"Art. 732. Indien een van de partijen het, zelfs mondeling, verzoekt, worden de partijen bij gerechtsbrief opgeroepen binnen de gewone termijn van dagvaarding te verschijnen op plaats, dag en uur door de rechter bepaald. De brief vermeldt uitdrukkelijk of de persoonlijke verschijning van de partijen vereist is.

De verzoeken tot minnelijke schikking worden ingeschreven op een bijzondere rol van de kamer van minnelijke schikking of van de vrederechter."

Art. 13

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 732/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 732/1. In alle gevallen van verwijzing bedoeld in artikel 731 wordt de verwijzing geacteerd op het zittingsblad."

Art. 14

Artikel 733 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

"Art. 733. Van het verschijnen tot minnelijke schikking wordt een proces-verbaal gemaakt. Indien de partijen verkiezen hun zaak voor te leggen aan een bemiddelaar zal worden gehandeld overeenkomstig de artikelen 1734 tot 1737.

Indien een schikking tot stand komt, worden de bewoordingen ervan opgetekend in het proces-verbaal waarvan de uitgifte wordt voorzien van het formulier van tenuitvoerlegging, tenzij de partijen om toepassing van artikel 1043 verzoeken."

Art. 15

L'article 734 du même Code, modifié par la loi du 12 mai 1971, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 734. Tout ce qui se dit ou s'écrit au cours des audiences de conciliation est confidentiel.

Tant les parties que le juge conciliateur peuvent, à tout moment, mettre un terme à la procédure de conciliation.”

Art. 16

Dans le même Code, il est inséré un article 734/1 rédigé comme suit:

“Art. 734/1. La décision rendue par un juge qui a connu du litige dans le cadre de la procédure de conciliation est nulle.”

Art. 17

L'article 764 du même Code est complété par un alinéa rédigé comme suit:

“Le ministère public reçoit communication des demandes de conciliation dans les causes visées à l'alinéa 1er.”

9 février 2011

Art. 15

Artikel 734 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 12 mei 1971, wordt vervangen als volgt:

“Art. 734. Alles wat gezegd of geschreven wordt tijdens de zittingen van minnelijke schikking is vertrouwelijk.

Zowel de partijen als de rechter-verzoener kunnen te allen tijde een einde stellen aan de procedure van minnelijke schikking.”

Art. 16

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 734/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 734/1. Het vonnis gewezen door een rechter die van het geschil in het kader van de procedure tot minnelijke schikking kennis heeft genomen, is nietig.”

Art. 17

Artikel 764 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met een lid, luidende:

“Het openbaar ministerie krijgt mededeling van de verzoeken tot minnelijke schikking in de zaken bedoeld in het eerste lid.”

9 februari 2011

Sabien LAHAYE-BATTHEU (Open Vld)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)
Patrick DEWAELE (Open Vld)